

[Arbejdsministeren]

de strategier frem til år 2000, vi i dag skal koncentrere os om.

Først vil jeg gerne sige nogle ord om opfølgningen på internationalt plan. Regeringen vil fortsat arbejde for, at kvindespørgsmål kommer på dagsordenen såvel i FNs generalforsamlinger som i Det Økonomiske og Sociale Råd. Vi vil endvidere arbejde for, at spørgsmål om kvindernes vilkår aktivt behandles af FNs særorganisationer, f.eks. ILO, UNESCO og WHO, og at disse spørgsmål får en fremtrædende plads i organisationernes handlingsprogram.

Rapporten fra Nairobi-konferencen behandles i øjeblikket på FNs generalforsamling. Generalforsamlingen har endnu ikke taget stilling til, hvad der skal ske med rapporten. I denne forbindelse er der også spørgsmål om kommende FN-kvindekongreser. Der er stadig mange lande, både blandt udviklingslandene og de industrialiserede lande, som endnu ikke har afklaret deres holdning til afholdelse af flere verdenskonferencer.

Regeringen finder, at afholdelse af verdenskonferencer er et vigtigt instrument i vore bestræbelser for, at kvinderne og deres problemer kan forblive synlige. Det synes jeg de tre verdenskonferencer, vi har haft indtil nu, har været et klart udtryk for. Regeringen vil derfor støtte sagligt motiverede forslag fremsat af en bred landekreds om afholdelse af verdenskonferencer hvert 5. år. Dette synspunkt har vi givet udtryk for under de igangværende forhandlinger i New York i forbindelse med FNs generalforsamling.

Også i FNs kvindekommission har vi i kraft af vort medlemskab en god platform for at fortsætte det internationale arbejde med kvindepolitiske spørgsmål. Den næste ordinære mødesamling i kommissionen finder sted i februar næste år, og regeringen agter at følge de spørgsmål op, som man fra et dansk kvindepolitisk synspunkt ønsker at fremme.

I øvrigt kan jeg nævne, at Europarådet vil holde en ligestillingskonference i marts næste år. Ligestilling indtager også en fremtrædende plads i det nordiske samarbejde og vil forhåbentlig kunne styrkes. Der er endvidere i EF taget en række initiativer med henblik på ligestillingen mellem mænd og kvinder på arbejdsmarkedet.

Inden jeg går over til spørgsmålet om opfølgning på nationalt plan, vil jeg godt sige noget om u-landskvinderne. I Nairobi-dokumentet og i et af de resolutionsforslag, som Danmark var med til at fremsætte, fremhæves de store byrder, som hviler på kvinderne i udviklingsprocessen. Det understreges samtidig, at kvinderne kan blive en drivende kraft i udviklingen. Denne erkendelse er helt fundamental. Kvinderne har en central plads i mange landes fødevarerproduktion, og u-landenes fødevarerkrise kan ikke afhjælpes, medmindre der gøres en særlig indsats for at fjerne de barrierer, som hindrer kvindernes fulde deltagelse i udviklingen. Særlig vigtige i denne forbindelse er drikkevandsprojekter, så kvinderne ikke skal bruge tid og kræfter på at vandre lange veje efter vand. Udviklingen af alternative brændselskilder, energibesparende komfurer og tilplantning med brændselstræer er ligeledes vigtige aktiver, som kan spare kvinderne tid og penge i deres kamp for at skaffe det livsnødvendige brændsel til den daglige husholdning.

Det fremhæves i Nairobi-dokumentet, at det ikke er nok at lette kvindens daglige arbejdsbyrde og skaffe rent vand og bedre sundhed. Det næste skridt, som er lige så vigtigt, er at sikre kvinderne de samme muligheder som mændene i adgangen til vigtige ressourcer: jord, kredit, konsulentbistand, forbedret teknologi, træning og uddannelse. Det er derfor især på disse områder, at vi i vores bistandssamarbejde i det kommende år vil styrke vores indsats.

Det understreges i Nairobi-dokumentet, at familieplanlægning skal indgå som en del af den primære sundhedstjeneste, og at såvel kvinder som mænd skal oplyses om alle præventionsmetoder. Danmark vil fortsat støtte grundprincipperne i verdenshandlingsplanen fra 1974 og erklæringen fra befolkningskonferencen i 1984 og støtte, at familieplanlægningsprogrammer efter disse principper skal bygge på frivillighed.

Jeg har her skitseret nogle af de områder og grundlæggende synspunkter, som vi vil lægge særlig vægt på ved tilrettelæggelsen af vores bistand til u-landene. Men det handler selvfølgelig ikke alt sammen om u-lande. Regeringen lægger også stor vægt på den nationale opfølgning af Nairobi-dokumentet. Det forhold, at dokumentet blev vedtaget af konferencen med consensus, giver det efter min